

داستان‌های عاشورایی درباره شهدای جوان کربلا

گوشه ششم عاشقی نام کتابی از سیدمحمدسادات اخوی است که مجموعه داستانی از شهدای جوان قیام کربلا است. این رمان که در مهرواره هوای نو، شایسته تقدیر در رشته ادبیات داستانی شد توسط سیدمحمد ساداتاخوی، نویسنده، شاعر، مجری و برنامه‌ساز معروف برنامه‌های مذهبی و مناسبتی تلویزیون در دهه‌های گذشته نگاشته شده‌است.وی باوجودی که مدتی است، گوشه انزوا اختیار کرده و بیشتر به پرستاری از مادر اشتغال دارد،

با عوامل فیلم پرفروش «باغ کیانوش» مطرح شد

م‌نوجوانانهاجی سینما



موحّد: قطعاً موافقم؛ حتی اگر سینمادار و صاحب فیلم این کار را انجام

نمی دهند، خانواده‌ها باید اهمیت بدهندوبرای تماشای هر فیلمی به سینما نروند. یادم می‌آید که «لانتوری» ساخته رضا درمیشیان، یک سکانس نهایی برای بخشیدن یا ریختن اسید داشت و با وجود این‌که ۲۷ سالم بود، تمام بدنم می‌لرزید؛ به طوری که وقتی چراغ سینما روشن شد، از میزان استرسی که داشتم، برافروخته شدم و به شکل عجیبی شاهد چیه‌های شش یا هفت ساله در سالن بودیم؛ این در حالی است که در سینماهای خارج از کشور اصلاً اجازه فروش بلیت و ورود به بچه‌های کوچک را نمی‌دهند. کاش خانواده‌ها رده بندی سنی را برای فیلم‌های کم‌دی هم رعایت کنند. یادم می‌آید برادرم وقتی کوچک‌تر بود، برای دیدن یکی از این فیلم‌ها رقتیم و حداقل پنج سؤال

از من پرسید که جوابش را نمی‌دانستم.

[۴] **به نظر شما چرا تولید اثر در حوزه نوجوان جدی گرفته نمی‌شود؟**
موحّد: سؤال سختی است؛ چون من این کار را در بخش خصوصی نداشته‌ام و به طور طبیعی تهیه‌کننده‌ای که در فضای بخش خصوصی حضور دارد، بهتر و راحت‌تر به این سؤال پاسخ می‌دهد اما مهم‌ترین دلیل این است که ریسک کار نوجوان خیلی بالاست. خدا را شکر می‌کنم باغ کیانوش الان تبدیل به فیلمی شده که می‌توانیم درباره آن نقد بنویسیم و صحبت کنیم. هنگام پیش‌تولید من و رضا (کارگردان فیلم) چندین بار با خودمان گفتیم آیا این کار موفق می‌شود یا خیر. مشخص است که زانرها هم ریسک‌تری مانند کم‌دی وجود دارد و حضور بازیگران مطرح در سرمایه‌گذاری، ریسک کمتری

دست از نوشتن نکشیده و تقریباً هر سال اثر تازه‌ای از او در جهان کتاب دیده می‌شود. «گوشه ششم عاشقی» اما عنوان مجموعه‌ای از داستان‌های عاشورایی سادات‌اخوی است که انتشارات به‌نشر، وابسته به آستان مقدس حضرت رضا علیه‌السلام آن را منتشر کرده و مجموعه‌ای از داستان‌های شهدای جوان قیام کربلا، مثل حضرت قاسم علیه‌السلام، حضرت علی اکبر علیه‌السلام و... را دربر می‌گیرد. این اثر ۲۱۱ صفحه‌ای در سه بخش روایت می‌شود؛

دارد ولی بعضی از زانرها را – که فقط مختص به زانر نوجوان هم نمی‌شود و دامنگیر دیگر زانرها هم هست – نداریم؛ به عنوان مثال، ما فیلم ترساک نداریم و علاوه بر آن، فیلم پلیسی به‌شدت کم داریم. حتی در ژانر سیاسی هم این سرمایه‌گذاری بسیار پایین است؛ چون ما در مجموعه خودمان فیلم سیاسی اجتماعی مانند «دیدن این فیلم جرم است» و «مصلحت» را ساخته‌ایم. در این زانرها ریسک فیلم ساختن بسیار بالاست که نه تنها بخش خصوصی بلکه بخش‌های دولتی هم ریسک آن را کمتر می‌پذیرند. مهم‌ترین دلیل وارد نشدن بخش خصوصی به حوزه نوجوان، موضوع برگشت سرمایه است اما به نظر می‌رسد که مقداری هم عوامل بیرونی هم در این ماجرا دخیل هستند. کار کردن در حوزه کودک و نوجوان در سینما، عشق و انگیزه درونی می‌طلبد که از یک زیست اجتماعی و دغدغه برآمده باشد؛ وگرنه بدنه و مدیریت سینما اساساً ذاتی ایجاد نکرده است.

معمولاً به عوامل سینمایی و مدیر فیلمبرداری فیلم‌نامه‌هایی می‌رسد که به عنوان مثال، یکی کار کودک و نوجوان و دیگری کار اجتماعی روز است. او می‌داند در بخش کودک و نوجوان کار سخت‌تری به عهده دارد، چون به خاطر حضور بازیگر کودک و نوجوان و حرکت دوربین، تعداد برداشت‌ها بیشتر می‌شود. در این طرف ماجرا یعنی در فیلم‌های اجتماعی، چند بازیگر حرفه‌ای داریم که به مسائل کار آگاهند و لوکیشن‌ها ساده‌تر و احتمالاً روزهای فیلمبرداری کمتری دارند و دستمزدها برای‌شان جذاب‌تر است. در جشنواره هم فیلم شما را به عنوان یک فیلم جدی تلقی می‌کنند. در صورتی که جدی‌ترین مخاطبی که می‌توانیم برایش فیلم بسازیم و با آنها سینما را نجات دهیم، کودک و نوجوان است. اگر من برای این سن فیلم کودک و نوجوان بسازم و آقای کشاورز به عنوان کارگردان رغبت کند به سینما برود و در سالن سینما کنار رفقایش تجربه جمعی خندیدن، دست زدن و هم احساس بودن داشته باشد، ناخودآگاه که پدر شد، در سبب زندگی‌اش سینما رفتن گنجانده می‌شود. به عبارتی، سینما رفتن جزو کالاهایی می‌شود که باید بلیتش را بخرد و در زندگی استفاده کند؛ تنها به این شیوه است که سینما نجات پیدا می‌کند. متأسفانه در سینمای ما حوزه نوجوان خیلی جدی گرفته نمی‌شود. بنابراین، تهیه‌کننده خصوصی علاوه بر تمام ریسک‌هایی که متحمل می‌شود، ریسک دیگری‌اش این است که چندان جدی گرفته نمی‌شود. الان همه به ما می‌گویند کار شما در فجر سال گذشته ویژه بود و ما را شگفت‌زده کردید. در حالی که وقتی هیأت انتخاب فیلم را می‌دیدند، به راحتی آن را کنار گذاشتند. کاش

روایت



خرده‌مصائب یک نقش نوجوانانه

ابوالفضل ایوانی، بازیگر نقش سینا در باغ کیانوش،

یک دهه نودوی و از شاگردان عبدالرضا اکبری

است. او پیش از این در سریالی مانند «نون خ»

بازی کرده‌است. ایوانی درباره چگونگی همکاری با

فیلم باغ کیانوش به خبرنگار جام‌چم گفت: حدود

۴۰۰ نفر کودک برای این فیلم تست بازیگری

دادند و من هم چندبار تست دادم و ما

هم خیلی رقتیم و آمدم و حدود ۲۰

تا ۳۰ روز کاری طول کشید و حدود

۱۰ روز فقط می‌آمدم تست می‌دادم،

متن خوانی می‌کردم و می‌رفتم و با

کلی دلهره که آیا باز هم مرا انتخاب

بخش اول آن به‌صورت یک داستان است که از ابتدا تا پایان

هر داستان به یک ماجرا مرتبط است و درباره شخصیت‌های شهید

قیام عاشوراست. داستان‌های بخش دوم، دو بخشی هستند؛ در

بخش اول هر یک، داستانی درباره یکی از پیامبران خداست و

بخش دوم شبیه همان اتفاق را در زندگی امام حسین علیه‌السلام

و خاندانشان نشان می‌دهد و در نهایت داستان‌های بخش سوم

به هم پیوسته هستند.

فیلم‌های خوبی در سودای سیمرخ جشنواره فیلم فجر حضور داشتند تا می‌گفتیم همین که کنار این فیلم‌ها حضور داریم، کفایت می‌کند اما زحمت بسیاری از عوامل نظیر بازیگران، کارگردان، فیلمبردار و جلوه‌های ویژه در این جشنواره دیده‌اند.

به نظرم نااندازه‌ای تهیه‌کنندگان بخش خصوصی این مورد برایشان اهمیت دارد و پیش خود می‌گویند اگر قرار است برای فیلمم هزینه کنم، ترجیح می‌دهم دیده‌شوم و سر سودای بیشتری داشته باشم. این‌ها مجموعه اتفاقاتی است که ممکن است بخش خصوصی را در زمینه کودک و نوجوان ترغیب نکند. این‌ها جزو مسائلی است که کارگردان و نویسنده‌ای مانند رضا کشاورز ممکن است انگیزه‌هایش را برای فیلم بعدی‌اش از دست بدهد و در حوزه کودک و نوجوان فیلم نسازد؛ هر چند که می‌دانم قصد کنار کشیدن ندارد و می‌خواهد ادامه دهد.

[۴] **در حوزه فرهنگ گاهی اوقات یک نگاه منفی نسبت به حضور بخش خصوصی وجود دارد که با ورود آن ممکن است محتوا از نظر کیفی افت کند. با توجه به حساسیت حوزه نوجوان، موافق ورود بخش خصوصی به این حوزه هستید یا خیر؟**

موحّد: به نظر نمی‌رسد که این دو مسافتی با یکدیگر داشته باشند. به هر حال این وظیفه سازمان‌های دولتی است که کار کودک و نوجوان بسازند و اگر این کار را نکردند باید بازخواست شوند. معتقد هستم که برای حفظ کیفیت و حل مسائل اقتصادی، نیازمند تدابیر جدی هستیم. به‌طور کلی، ورود بخش خصوصی به هر صنعتی، ازجمله سینما را به‌عنوان یک راهکار اساسی می‌دانم. به‌عنوان مثال، اگر امروز در صنعت خودرو با چالش‌هایی مواجهیم، یکی از دلایل آن ورود ناکافی بخش خصوصی به این حوزه است. به یاد داریم که در گذشته برای دریافت یک سیمکارت که امکانات چندانی نداشت، چه صف‌های طولانی شکل می‌گرفت، اما اکنون این سیمکارت به راحتی در دسترس قرار دارد. ورود بخش خصوصی ضروری است؛ زیرا باعث ایجاد رقابت و انگیزه می‌شود و چرخه مالی این صنعت را بهبود می‌بخشد. به همین دلیل، بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این حوزه الزامی است اما به‌طور طبیعی مدیران سینمایی باید مسیر را برای تولید آثار هموار کنند و یارانه‌هایی که اختصاص یافته باید فرایتر از حمایت‌های مالی و به شکل اعتباری در نظر گرفته شود. به‌عنوان مثال، وقتی یک تهیه‌کننده و کارگردان وارد تولید حرفه‌ای برای کودک و نوجوان می‌شود و سرمایه شخصی خودش را

مشخص شود. به نظرم این سکانس قشنگی بود و تمام بچه‌هایی که فیلم را می‌دیدند فکر می‌کردند فیلم به جای دیگری می‌رود و ادامه پیدا می‌کند.

ایوانی در پاسخ به این پرسش که چه خاطره‌ای از بازی در باغ کیانوش دارد نیز گفت: خاطره سبلی خوردن از فیلم دارم (می‌خندد). در سکانسی آقای مجید پتکی باید به این بازیگر نوجوان درباره بازخورد‌هایی که از تماشای فیلم کنار همسالان خود دریافت کرده، افزود: نسخه کامل فیلم ۱۲۰ تا ۱۵۰ دقیقه بود و الان ۱۰۸ دقیقه است و به نظرم زمانش خوب است، چون زیاد شدن خسته‌کننده است. در بخش‌هایی از سکانس آخر ارغوان می‌پرسد بالاخره چه کسی برنده شد...؟ علی می‌گوید شاید سری بعد

فرهنگ CULTURE

شنبه ۳ آذر ۱۴۰۳ شماره ۶۹۱۴

خرج می‌کند، در سانس‌دهی امکان این وجود دارد که هنگام بخش ۲۰ درصد سانس بیشتر اختصاص داده شود. یک مثال دیگر این که اگر فیلم جدی و درجه یک در حوزه کودک و نوجوان بسازیم، به جای هشت هفته ۱۲ هفته اجازه بخش بدیم و سرگروهی را از فیلم بگیریم؛ حتی اگر میزان فروش فیلم کم شود. به عبارت دیگر، یارانه‌هایی غیر از یارانه‌های تولید مالی می‌تواند انگیزه ایجاد کند که بخش خصوصی بیشتر وارد حوزه کار نوجوان شود؛ وگرنه چنین نیست که بگوییم چون وظیفه بخش‌های دولتی است که فیلم کودک و نوجوان بسازند، بخش خصوصی نباید اجازه ورود داشته باشد، چون باعث تک‌صدایی می‌شود.

[۴] **پس به نظر تان بسترسازی دولتی مهم‌تر از حمایت‌های مالی آن است؟ موحّد:** بله. حوزه کودک و نوجوان می‌تواند صنعت خودش را رانداندازی کند و فکرمی‌کنم الان حدود ۷۰۰۸ میلیون دانش آموز داریم که قسمت زیادی از آنها نوجوان و کودک محسوب می‌شوند. پس این حوزه، بازار خیلی خوبی دارد و بخش خصوصی می‌تواند احتمالاً تقو و راهبری درست دولتی سرمایه‌گذاری کند و شاهد برگشت سرمایه باشد. ما در انیمیشن‌ها شاهدیم که این اتفاق می‌افتد و سرمایه برمی‌گردد و مشابه این وضعیت می‌تواند در قسمت فیلم‌های سینمایی‌رال هم اتفاق بیفتد.

[۴] **با توجه به دومین همکاری سازمان سینمایی سوره و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، فکرمی‌کنید می‌تواند برای ادامه این همکاری‌ها آغاز خوبی باشد؟**

موحّد: از سازمان سینمایی سوره و کانون پرورش فکری تشکر می‌کنم که با توجه به تمام ریسک‌های تولید بازم به کارگردان و تهیه‌کننده جوان و فیلم‌اولی همکاری کردند. این یک ریسک بالقوه بود و از همه عوامل فیلم ممنونم که به ما اعتماد کردند. حمنا به همه سخت گذشته چون استرس داشتند، بداندن پولی که هزینه کردند، در کجا خرج شده‌است و خدا را شکر که هردو سرمایه‌گذار راضی بودند. امیدوارم این تجربه ادامه پیدا کند. کما این‌که باشگاه فیلم سوره در طول ۱۰ سال فعالیت به جوان‌ها بهای می‌دهد و فیلم «باغ کیانوش» چهارمین فیلم‌اولی پرشروشور است. فیلم‌های دیگری مثل «۲۱ روز بعد»، «دیدن این فیلم جرم است» و «مصلحت» فیلم‌های موفق تولید باشگاه سوره در طول این سال‌ها بودند. همچنین کانون هم در دو سال اخیر فیلم‌های خوبی مانند انیمیشن «چیز رنگ» و «در آغوش درخت» (امشترکا با سازمان سینمایی سوره) را که نماینده ایران در اسکار است، تولید کرده. امیدوارم مسیر همکاری ما با کانون ادامه پیدا کند و برای ساخت محصول خوب برای کودک و نوجوان این دوسال‌مان می‌تواند کار ویژه طراحی و تولید کند.

[۴] **آیا حمایت‌های کانون پرورش فکری برای اختصاص سالن‌های بیشتر به باغ کیانوش به نمر رسیده یا خیر؟**

موحّد: هر دو مجموعه یعنی هم حوزه و هم کانون ایستادند که این فیلم به دست مخاطبان برسد و به‌طور طبیعی هم دوست دارند سرمایه فیلم برگردد و هردو تلاش می‌کنند تا کار دیده شود. به‌طور طبیعی انتظار من به عنوان تهیه‌کننده بیشتر است؛ اما تمام استان‌ها برای اگران سیار ما راهم‌رای کردند و بالاخره استان‌هایی داریم که با سینما ندارند یا کم دارند. دوستان بهمین سبز هم از راه سامانه سیار تلاش می‌کنند و همچنین اگران مدرسه‌ای را از راه حوزه هنری کودک و نوجوان و کانون به شکل ویژه داریم و تبلیغات شهری در بعضی استان‌ها مثل تهران، مشهد و اصفهان خوب بوده و امیدوارم نتیجه بخش باشد و بتوانیم به چیزی که در ذهن داریم، برسیم.

[۴] **با توجه به سختی‌ها و شیرینی‌های کار در فیلم‌های بعدی بازم هم سراغ اثر اقتباسی می‌روید یا خیر؟**

موحّد: در باشگاه فیلم سوره، ما یک خط ویژه برای آثار اقتباسی راه‌اندازی کرده‌ایم. در این راستا، ریسک‌هایی وجود دارد که آیا می‌توانیم از یک اثر اقتباسی مانند کتاب، فیلم یا مستند، فراتر برویم و این کار را به درستی انجام دهیم. اما واقعیت این است که اقتباس به کاهش ریسک کمک می‌کند، زیرا بر اساس یک واقع، مستند یا کتابی که برای آن در بخش پژوهش و داستان‌نویسی زحمت کشیده شده، انجام می‌شود و به ما یاری می‌رساند. ما سریالی به نام «زن آقا» داریم که از کتابی به همین نام اقتباس شده و در فرآیند نوشتن فیلم‌نامه‌است و فکرمی‌کنم اوایل سال آینده فیلمبردایش شروع می‌شود.

همچنین سریالی برای گروه سنی شش تا ۹ سال داریم که در روزهای ۶۲ فیلمبردایش را هستیم و اقتباسی است. در سازمان سینمایی سوره تعداد زیادی اثر مثل سریال «سوران» و «فرزانه نصرت» را به‌صورت اقتباسی داریم. امیدواریم حداقل سالی یک اثر بلند، چه سریال چه سینمایی برای کودک و نوجوان داشته باشیم.

قاب



رکورددشگنی

«باغ کیانوش»

نخستین اثر بلند رضا کشاورزحداد

پس از سه هفته اکران عنوان

پرفروش‌ترین فیلم غیرکم‌دی

سینماها را به دست آورد. این فیلم

با فروش بیش از پنج میلیارد تومان،

همزمان با هفته نوجوان، اکران‌های

دانش‌آموزی و نوجوان محور خود

را در استان‌های مختلف ایران آغاز

کرده‌است. اکران‌های مردمی این

فیلم تاکنون در مشهد و تبریز برگزار

شده و به‌زودی در شیراز، اصفهان

و دیگر شهرها ادامه خواهد یافت.

باغ کیانوش مخاطبان را به دنیایی

پرزور و ز دعوت می‌کند.

رویداد

ضرب‌الاجل شورای هنر

برای سند تئاتر و تجسمی

دبیر شورای هنر از مهلت یک‌ماهه به معاونت هنری ارشاد برای تحویل نسخه نهایی سندهای ملی تئاتر و تجسمی به این شورا خبر داد. محمدحسین ایمانی‌خوشخو با اشاره به سندهای بالادستی عرصه هنر گفت: «از دید شورای

هنر سندهای بالادستی از جمله موسیقی، سینما، تئاتر و هنرهای تجسمی مصوب شده اما با توجه به تغییر دولت و نکاتی که صنوف داشتند، قرار بر بازنامایی شده است. وی افزود: ما از طرف شورای هنر به رئیس سازمان سینمایی و معاونت هنری تکلیف کردیم تا ظرف یک ماه آینده با مشارکت صنوف و صاحب‌نظران، این اسناد را بازنامایی کرده و به ما تحویل دهند. خوشخو با اشاره به ضمانت اجرایی این اسناد توضیح داد: این قانون است که به مصوبات شورای عالی ترتیب اثر داده شود. در سند موسیقی ما این موضوع را آوردیم اما اشکالی که در آن سند وجود دارد از این جهت است که شورایی که مسائل را باید پیگیری کند یک جلسه بیشتر تشکیل نشده است. باید شورایی از تمام اصناف و صاحب‌نظران تشکیل شود تا شورای هنر به مسائل جزئی و اجرایی وارد نشود. وی با اشاره به سند ملی هنرهای تجسمی تصریح کرد: ما در رابطه با سند ملی تجسمی و تئاتر با معاونت هنری مکاتبه داشتیم تا آخر آذرماه نسخه جدید را به ما برسانند.



یادمان

فریدون داوری

درگذشت



فریدون داوری، شاعر برجسته کهگیلویه و بویراحمدی دارفانی را وداع گفت. داوری سروده‌های حماسی و آیینی بسیاری داشت که همراه با نوای موسیقی محلی، زمزمه گوش و دل هم‌استانی‌ها و لرتباران است و مردم این دیار نیز با خاطرات و شعرهای این شاعر نام‌آشنا زندگی می‌کنند. داوری ورود به عالم شعر و شاعری را از همان دوران نوجوانی و جوانی و با آن طبع شاعرانه و شیرین سخنی آغاز کرد و امروز به عنوان یکی از اسطوره‌ها در عرصه هنر و ادبیات و شعر آیینی در میان دوستان‌دان و اصحاب فرهنگ و هنر شناخته می‌شود. داوری در قالب‌های کلاسیک غزل، مثنوی، قصیده و دوبیتی می‌سرساید اما شاهکارش را در غزل‌های ایلی‌اش نمایانده است. اشعار محلی را در دو قالب غزل و مثنوی سروده و زیبایی سخن او همراه با سادگی‌اش باعث دلنشینی شعرش شده به‌گونه‌ای که در حافظه ایلی و فرهنگی استان از او چهره‌ای ماندگار ساخته است. این شاعر پس از حدود ۲۰ روز بستری در بیمارستان، روز پنجشنبه یکم آذرماه ۱۴۰۲ درگذشت. در پی فقدان این شاعر پیشکسوت، سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و سیدستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات پیام تسلیتی صادر کردند.